Dosarul nr.2-5392/24
2-24042409-12-2-17042024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

28 octombrie 2024 mun.Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru – Andrei Ojoga, examinând *în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă*, cererea de chemare în judecată depusă de Virgiliu Urechi și Georgeta Ureche împotriva lui Ruslan Botnaru și BAA Pro Dreptate privind încasarea sumei și dobânzii de întârziere,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces

La 15 aprilie 2024, Virgiliu Urechi și Georgeta Ureche au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Botnaru și BAA „Pro Dreptate", solicitând încasarea sumei și dobânzii de întârziere.

În susținerea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, la 15 februarie 2022, între Biroul asociat de avocați „Pro Dreptate", reprezentat de către Botnaru Ruslan și Urechi Georgeta a fost încheiat un contract de asistență juridică ********** privind reprezentarea intereselor fiului Virgiliu Urechi, la organul de urmărire penală, procuratură, instanțe de judecată.

Este de menționat faptul, că în baza ordinului de plată ***** din 22 februarie 2022, a fost achitat în avans Biroului asociat de avocați „Pro Dreptate" suma de 100 000 lei.

Avocatul Botnaru Ruslan a participat la 9 ședințe de judecată, ultima având loc la 21 iulie 2022, toate fiind axate exclusiv pe examinarea măsurilor de constrângere statală (arest preventiv și arest la domiciliu).

Reclamanții menționează că din cauza comportamentului inadecvat al avocatului Botnaru Ruslan, manifestat prin folosirea frecventă a limbajului necenzurat la adresa clientului și refuzul de a discuta strategia apărării, clientul a fost nevoit să angajeze un alt avocat, cu care a încheiat un acord de prestare a serviciilor juridice.

Următoarea ședință privind prelungirea controlului judiciar a avut loc la 16 septembrie 2022. Cu o zi înainte, pe 15 septembrie 2022, Botnaru Ruslan l-a contactat prin aplicația *Telegram* pentru a-i reaminti despre ședință, moment în care clientul i-a comunicat că este deja informat, deoarece colaborează cu un alt avocat.

Cu un ton nemulțumit, Botnaru Ruslan a declarat că nu se va prezenta la ședința de judecată din 16 septembrie 2022. Surprins de reacție, l-a întrebat dacă, în cazul absenței, va returna banii achitați conform contractului, însă acesta a refuzat categoric restituirea oricărei sume.

Ulterior, au avut loc peste 10 ședințe de judecată la care Botnaru Ruslan nu s-a prezentat, fără a oferi motive. După multiple încercări eșuate de a-l contacta, la 15 mai

2023, i-a transmis un mesaj prin aplicația *Viber*, solicitându-i să se prezinte la următoarea ședință, dar nu a primit niciun răspuns.

În aceste condiții, reclamanții notează că potrivit punctului 5.2 din Contract, neexecutarea esențială a obligațiilor de către reprezentantul BAA „Pro Dreptate" le oferă dreptul de a solicita restituirea contravalorii serviciilor neprestate.

La 28 august 2023 și 09 octombrie 2023 au fost expediate somații către BAA „Pro Dreptate" și avocatul Botnaru Ruslan, prin care s-a solicitat rezoluțiunea contractului și restituirea sumelor restante în termen de 7 zile de la recepționarea somațiilor. Nu a fost recepționat niciun răspuns la aceste solicitări.

Potrivit punctului 2.1 din contract, onorariul se stabilește în conformitate cu Recomandarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Consiliului Baroului Avocaților din 22 decembrie 2005.

Totodată, informează că cauza penală nr.*****, cu **********, se află la etapa examinării în fond a acesteia în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în gestiunea Judecătorului *****, iar ca urmare a verificării dosarului s-a constatat că de către Botnaru Ruslan au fost întocmite și semnate următoarele acte: plângere împotriva procesului-verbal de punere sub sechestru (Vol.II, p.221 - 224), plângere împotriva procesului-verbal de punere sub sechestru (Vol.II, p.229 - 232), plângere împotriva ordonanței procurorului (Vol.III, p.118 - 122), cerere privind scoaterea de sub urmărire penală (Vol.V, p.70 - 76), plângere împotriva procesului-verbal de punere sub sechestru (Vol.V, p.159 - 167), cerere de înlocuire a măsurii preventive (Vol.V, p.170 - 174), plângere împotriva ordonanței (Vol.V, p.187 - 194), cerere de înlocuire a măsurii preventive (Vol.V, p.196A - 197), cerere de înlocuire a măsurii preventive (Vol.V, p.200 - 204), referință pe marginea rechizitoriului întocmit și semnat de către Botnaru Ruslan (Vol.V, p.206 - 218).

În acest sens, reclamanții subliniază că urmează a fi reținută suma de 5 000 lei pentru întocmirea actelor procesuale și 18 000 lei pentru cele 9 ședințe la care a participat avocatul, stabilite în pct.2.1 din Contract. În total 77 000 (șaptezeci și șapte mii lei). Până în prezent prestatorul nu i-a restituit sumele datorate.

În corespundere cu pct.4.6 din Contract, au dreptul să se adreseze în instanța de judecată pentru restituirea sumelor menționate.

Totodată, dobânda de întârziere constituie – 7 032,84 lei și a fost calculată pentru perioada 28 august 2023 (data rezoluțiunii contractului) – 15 aprilie 2024, în temeiul art.942 alin.(2) din Codul civil.

Reclamanții precizează că a fost respectată procedura prealabilă legală, expediind notificările pe adresele confirmate ale pârâților, conform mandatului și contractului.

Întrucât datoriile contractuale nu au fost achitate până în prezent, iar soluționarea amiabilă a eșuat, singura opțiune rămasă este înaintarea cererii de chemare în judecată împotriva BAA „Pro Dreptate" și avocatului Botnaru Ruslan.

În drept, reclamantul își întemeiază cererea de chemare în judecată pe prevederile art.15 alin.(1), art.992 alin.(1), art.993 alin.(2), art.1377 alin.(1), art.942 alin.(1) și (2), art.874, art.906, art.22 alin.(1) și (4) lit.b) –din Codul civil și art.5 alin.(1) – Codul de procedură civilă, și solicită:

- încasarea în contul reclamanților în mod solidar de la Botnaru Ruslan și BAA „Pro Dreptate” suma de 77 000 lei, cu titlu de sumă restantă;
- încasarea în contul reclamanților în mod solidar de la Botnaru Ruslan și BAA „Pro Dreptate” suma de 7 032,84 lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

Potrivit fișei de repartizare din 17 aprilie 2024, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Andrei Ojoga.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 aprilie 2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Ulterior, partea reclamantă a înlăturat neajunsurile indicate în conținutul încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr.2-5392/24 din 03 mai 2024, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă. La aceeași dată a fost respinsă cererea de asigurare a acțiunii *(f.d.176-178).*

La 09 iulie 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pârâtul Ruslan Botnaru a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea referinței pârâtul a menționat că într-adevăr, între avocatul Botnaru Ruslan, din cadrul BAA „Pro Dreptate” și Urechi Georgeta a fost încheiat un contract de asistență juridică privind apărarea fiului său, Virgiliu Urechi. În baza acestuia, a fost achitat un onorariu de 100 000 lei.

Pârâtul susține că și-a îndeplinit obligațiile conform legii, participând la acțiuni procesuale, redactând cereri și având întrevederi la locul de detenție, activități care nu sunt reflectate în cererea de chemare în judecată.

Pârâtul subliniază că, potrivit raportului de activitate anexat, a desfășurat acțiuni juridice în valoare totală de 105 500 lei în cauza penală nr.*****, în care Virgiliu Urechi este învinuit de multiple infracțiuni prevăzute la art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Onorariul este justificat prin complexitatea cauzei, volumul de muncă, timpul investit și limitarea posibilității de a accepta alte cauze. Activitățile includ consultanță juridică, participarea la acțiuni procesuale, redactarea de cereri și recursuri, contestarea actelor organului de urmărire penală și întrevederi în locul de detenție.

Avocatul Ruslan Botnaru, după studierea practicii judiciare și a cadrului legal, a identificat ilegalitatea învinuirii aduse clientului său, Virgiliu Urechi, de către Procuratura Anticorupție, susținând că acesta nu este subiectul infracțiunii incriminate și că fapta imputată nu întrunește elementele necesare pentru a constitui infracțiunea prevăzută la art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal. În susținerea acestei apărări, a fost anexată o hotărâre similară, respectiv Decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2020.

Ca urmare a acțiunilor apărătorului, măsura preventivă de arest preventiv aplicată clientului la 18 februarie 2022 a fost înlocuită cu arestul la domiciliu la 04 martie 2022, iar ulterior, pe 21 iulie 2022, aceasta a fost schimbată în control judiciar.

Conform recomandărilor Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, onorariile avocaților ar trebui să fie cuprinse între 50 și 150 euro/oră, iar avocații sunt liberi să stabilească tarifele în afacerea acestui interval.

În 2022, Consiliul a modificat aceste recomandări, stabilind un diapazon între 70 și 170 euro/oră, iar stabilirea unui tarif mai mare de 170 euro/oră sau mai mic de 70 euro/oră depinde exclusiv de acordul părților. În acest context, reclamantul Virgiliu Urechi a refuzat serviciile avocatului Ruslan Botnaru, exprimându-și neîncrederea față de acesta și anunțând că va angaja un alt avocat, având o altă strategie de apărare.

În data de 16 noiembrie 2022, Urechi Virgiliu a solicitat în instanță ca interesele sale să fie apărate de un alt avocat, iar contractul cu avocatul Ruslan Botnaru nu a fost prelungit.

De asemenea, reclamanții au înaintat acțiunea în instanță fără a solicita de la avocatul Ruslan Botnaru lista acțiunilor întreprinse conform contractului de asistență juridică. În plus, conform contractului, onorariul avocatului este stabilit în raport cu recomandările Consiliului Baroului Avocaților, iar dacă reclamanții nu sunt de acord cu raportul de activitate al avocatului, aceștia trebuiau să aducă argumente pentru a-l contesta. Astfel, se solicită respingerea acțiunii.

La 09 august 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, reclamanții au depus obiecții la referință prin care au solicitat ca instanța de judecată să dea apreciere volumului real exercitat și nu cel formal indicat, reieșind și din practica instanțelor de judecată privind cuantumul cheltuielilor de asistență juridică.

Reclamanții mai relatează că la 28 august 2023 și la 09 octombrie 2023, au fost expediate somații către BAA „Pro Dreptate” și avocatul Botnaru Ruslan, prin care s-a solicitat rezoluțiunea contractului și restituirea sumelor restante într-un termen de 7 zile de la primirea somațiilor. Totuși, nu s-a primit niciun răspuns din partea avocatului Ruslan Botnaru sau a reprezentanților BAA „Pro Dreptate”.

Totodată, raportul anexat la referința pârâtului nu este datat și include servicii și sume care nu sunt prevăzute în contractul de asistență juridică. De asemenea, cele 9 ședințe de judecată au fost legate de măsurile preventive și nu au depășit, de regulă, 15 minute.

În suma contractuală de 100 000 lei este inclusă reprezentarea în toate instanțele de judecată, inclusiv Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție, precum și 5 000 de lei pentru întocmirea actelor procesuale. Avocatul nu are dreptul să indice aceste sume în raport.

Conform punctului 2.1 din contract, onorariul se stabilește în conformitate cu Recomandările Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea din 22 decembrie 2005. Astfel, suma de 5 000 de lei pentru întocmirea actelor procesuale și 18 000 de lei pentru cele 9 ședințe de judecată la care a participat avocatul trebuie reținută, totalizând 77 000 lei.

Reclamanții subliniază și faptul că avocatul Ruslan Botnaru nu a prezentat rapoarte în perioada în care a fost prezent la ședințele de judecată, nu a invocat sumele indicate în

raportul respectiv, iar acesta include servicii neprevăzute în contract, cu tarife care depășesc Recomandările Uniunii Avocaților din 2005, care sunt cele stipulate în contract, nu cele din 2012 și 2022, care nu au fost menționate în contract.

În aceste condiții, la reclamanți apare întrebarea de ce raportul a fost completat exact cu suma de 105 000 lei și de ce nu a fost prezentat la momentul înaintării somațiilor din 2023 și 2024. De asemenea, se consideră că neparticiparea avocatului la ședințele de judecată se datorează epuizării banilor încasați, iar autorul a fost nevoit să accepte continuarea ședințelor fără avocat, dorind totodată să își vadă cauza penală rezolvată în cel mai scurt timp și să fie reabilitat.

Așadar, după cum a fost menționat *supra*, cererea a fost primită spre examinare conform procedurii cererilor cu valoare redusă, părțile au fost citate legal, și-au depus poziția asupra cauzei în scris.

Aprecierea instanței

Examinând materialele cauzei, în raport cu norma legală aplicabilă speței, instanţa consideră acțiunea neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă, din următoarele considerente.

În susţinerea soluției de respingere a acțiunii, instanța de judecată reține că, potrivit articolului 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit articolului 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform articolului 121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Potrivit articolului 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Reieșind din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că, la 15 februarie 2022, între Biroul asociat de avocați „Pro Dreptate”, reprezentat de către Botnaru Ruslan și Urechi Georgeta, în interesele fiului Urechi Virgiliu a fost încheiat un contract de

asistență juridică cu ********** privind reprezentarea intereselor lui Virgiliu Urechi, la organul de urmărire penală, procuratura, instanțe de judecată *(f.d.14, 14 verso)*.

Astfel, suntem în prezența unui raportul juridic contractual născut din contractul de asistență juridică ********** din 15 februarie 2022, având ca obiect obligația avocatului de a reprezenta și apăra interesele lui Virgiliu Urechi în schimbul unui onorariu achitat de Georgeta Ureche.

Articolul 776 din Codul civil statuează că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art.858 alin.(1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art.901 alin.(5) din Codul civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

În conformitate cu art.2, pct.2.1 din contractul menționat *supra*, onorariul pentru serviciile Biroului stabilit în baza prezentului Contract, se stabilește în raport cu Recomandarea Baroului Avocaților Republicii Moldova și potrivit unei Hotărâri a Consiliului Baroului Avocaților Republicii Moldova din 22.12.2005 reprezentarea intereselor fiului Urechi Virgiliu la întocmirea actelor procesuale, instanțe de judecată se constituie 100 000 lei, 5 000 lei pentru întocmirea actelor procesuale, 2 000 lei fiecare audiere și cheltuielile pentru deplasări care vor fi calculate separat.

Conform pct.2.3 din Contractul de asistență juridică, clientul acceptă și înțelege că sumele de bani indicate reprezintă exclusiv onorariul avocatului, și nici o parte din aceste sume nu vor fi folosite pentru plata sau pentru acordarea altor bunuri, direct sau indirect, cu scopul de a influența o acțiune sau o decizie, ori a favoriza situația Clientului sau altei persoane.

Punctul 5.2 din Contract prevede că în cazul unei neexecutări esențiale din partea uneia dintre părțile contractante a obligațiilor sale, cealaltă parte își rezervă dreptul de a rezilia unilateral Contractul, printr-o simplă declarație expediată la sediul părții.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că în conformitate cu ordinul de plată ***** din 22 februarie 2022, Urechi Georgeta a achitat în contul Biroului asociat de avocați „Pro Dreptate”, plata conform contractului de asistență juridică **********, în sumă de 100 000 lei *(f.d.15)*.

La 28 august 2023 și la 09 octombrie 2023, Urechi Georgeta și Urechi Virgiliu au remis în adresa Biroului asociat de avocați „Pro Dreptate” și avocatului Ruslan Botnaru somație prin care au solicitat rezoluțiunea contractului de asistență juridică și restituirea sumelor restante în termen de 7 zile din momentul recepționării somației. Somațiile au fost recepționate de destinatari *(f.d.16-19)*.

La materialele cauzei au fost anexate și următoarele acte, care justifică acțiunile întreprinse de avocatul Ruslan Botnaru, pe marginea cauzei penale de învinuire a lui Urechi Virgiliu:

- Plângere împotriva procesului-verbal de punere sub sechestru, întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.26-31)*;
- Plângere împotriva procesului-verbal de punere sub sechestru, întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.32-38)*;
- Plângere împotriva ordonanței procurorului, întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.39-47)*;
- Cerere privind scoaterea de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.48-61)*;
- Plângere împotriva procesului-verbal de punere sub sechestru întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.62-70)*;
- Cerere de înlocuire a măsurii preventive întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.71-75)*;
- Plângere împotriva ordonanței procurorului întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.76-90)*;
- Cerere de înlocuire a măsurii preventive întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.91-95)*;
- Cerere de înlocuire a măsurii preventive întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.96-99)*;
- Referință pe marginea rechizitoriului întocmită și semnată de către Botnaru Ruslan *(f.d.100-112)*.

Totodată, potrivit materialelor cauzei, se constată că potrivit încheierii *****4*****din 18 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a dispus admiterea parțială a demersului procurorului și aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv și s-a emis mandat de arest preventiv în privința lui Urechi Virgiliu pe un termen de 20 de zile, calculat din 15 februarie 2022 ora 13:40 *(f.d.114-118)*.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 24 februarie 2022, s-a decis respingerea ca nefondat recursul declarat de avocatul Botnaru Ruslan în numele învinuitului Urechi Virgiliu și s-a menținut fără modificări încheierea *****4*****din 18 februarie 2022 *(f.d.119-122)*.

Prin încheierea ********** din 04 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial demersul procurorului și s-a prelungit măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Urechi Virgiliu pe un termen de 20 de zile *(f.d.123-128)*.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2022, s-a decis respingerea ca nefondat recursul declarat de avocatul Botnaru Ruslan în numele învinuitului Urechi Virgiliu și s-a menținut fără modificări încheierea ********** din 04 martie 2022 *(f.d.129-131 verso)*.

Prin încheierea ********** din 24 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial demersul procurorului și s-a înlocuit în privința lui Urechi Virgiliu măsura preventivă – arestul preventiv cu arestul la domiciliu pentru perioada 24 martie 2022 ora 14:00 – 27 martie 2022 ora 13:40. S-a prelungit arestul la domiciliu cu 30 de zile de la 27 martie 2022 ora 13:40 până la 26 aprilie 2022 ora 13:40 *(f.d.132-137)*.

Prin încheierea ********** din 26 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis demersul procurorului și s-a prelungit arestul la domiciliu cu 30 de zile, până la 26 mai 2022 ora 13:40 *(f.d.138-143)*.

Prin încheierea *****6-677/2022 din 24 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis demersul procurorului și s-a prelungit arestul la domiciliu cu 30 de zile, până la 25 iunie 2022 ora 13:40 *(f.d.144-149)*.

Prin încheierea ********** din 23 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea apărătorului cu privire la înlocuirea măsurii preventive și s-a admis demersul procurorului și s-a prelungit arestul la domiciliu cu 30 de zile, până la 25 iulie 2022 ora 13:40 *(f.d.150-158)*.

Prin încheierea ********** din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis demersul procurorului și s-a înlocuit măsura preventivă arest la domiciliu aplicată lui Urechi Virgiliu, cu liberarea provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 de zile, până la 19 septembrie 2022 ora 12:30 *(f.d.159-167)*.

Prin încheierea ********** din 16 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis demersul procurorului și prelungit măsura preventivă liberarea provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 de zile, până la 18 noiembrie 2022 ora 12:30 *(f.d.168-173)*.

În conformitate cu procesul-verbal al ședinței de judecată din 16 noiembrie 2022, se atestă că apărătorul Ruslan Botnaru nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar Urechi Virgiliu are un alt apărător *(f.d.174-175)*.

Potrivit raportului privind activitatea avocatului Ruslan Botnaru în cauza penală nr.***** (de învinuire a lui Urechi Virgiliu), în perioada 15 februarie 2022 – 21 iulie 2022, apărătorul a acordat asistență juridică în diverse forme, activitățile desfășurate fiind reflectate detaliat în tabelele anexate. Astfel, la 15 februarie 2022, avocatul a avut prima întâlnire cu clientul și i-a oferit consultații juridice, acțiune efectuată cu titlu gratuit. În aceeași zi, a participat la reținerea persoanei și la explicarea ordonanței de reținere, activitate remunerată cu 2 000 lei, a fost prezent la efectuarea expertizei corporale (1 000 lei), la percheziția biroului de serviciu (1 500 lei), la comunicarea ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuit (1 500 lei), audierea bănuitului (1 500 lei), precum și la luarea de cunoștință cu ordonanța și încheierea judecătorului privind amânarea aducerii la cunoștință a învinuirii și recunoașterii clientului, acțiune prestată gratuit.

La 16 februarie 2022, apărătorul a asistat clientul la punerea sub învinuire (1 500 lei) și audierea învinuitului (1 500 lei), iar pe 18 februarie a luat cunoștință cu ordonanța de inițiere a urmăririi penale și a demersului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, pentru care a fost remunerat cu 2 000 lei. Pe 21 februarie 2022 a redactat și depus o cerere de recurs împotriva arestului preventiv (4 000 lei), iar pe 22 februarie a efectuat o vizită la Penitenciarul *****3 pentru a discuta cu clientul (2 500 lei) la 24 februarie 2022, a avut loc o întrevedere similară (2 500 lei).

În continuare, la 25 februarie 2022, avocatul a participat la comunicarea unei noi ordonanțe de punere sub învinuire (1 500 lei) și a asistat clientul la audiere (1 500 lei). Activitatea sa a continuat la 01 martie 2022 cu o nouă întrevedere în Penitenciarul nr 13 (2 500 lei). La 03 martie 2022 de asemenea a avut o întrevedere la penitenciar (2 500 lei),

iar la 04 martie 2022 a luat cunoștință de demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive (2 000 lei) și a întocmit cereri din partea avocatului privind respingerea demersului procurorului și oprirea procesului penal, acțiune evaluată la 4 000 lei. Tot în aceeași zi, a redactat o cerere de recurs împotriva măsurii preventive (4 000 lei).

La 10 martie 2022 a avut loc o nouă întrevedere cu clientul la penitenciar (2 500 lei), urmată de o altă întrevedere la 16 martie 2022 (2 500 lei). În luna aprilie, la 19 aprilie 2022, avocatul a participat la înaintarea unei noi învinuiri (1 500 lei), la audierea învinuirii (1 500 lei) și la întocmirea procesului-verbal de aplicare a sechestrului asupra bunurilor clientului (2 000 lei). Pe 19 aprilie 2022 a examinat ordonanța de inițiere a procedurii de prelungire a măsurii preventive și a demersului procurorului, acțiune remunerată cu 2 000 lei, iar pe 06 iunie 2022 a redactat și depus cererea privind scoaterea de sub urmărire penală a clientului (4 000 lei). În aceeași zi a fost prezent și la înmânarea rechizitoriului (gratuit) și a redactat o referință la rechizitoriu (5 000 lei).

De asemenea, în perioada 18 februarie 2022 – 21 iulie 2022, avocatul a participat la nouă ședințe de judecată desfășurate la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana și la Curtea de Apel Chișinău, explicând clientului conținutul încheierilor și deciziilor adoptate, pentru care a fost remunerat cu suma totală de 45 000 lei, 5 000 lei pentru fiecare ședință. Valoarea totală a onorariilor indicate în raport se ridică la suma de 105 500 lei *(f.d.191, 191 verso)*.

Prin urmare, conform art.3 din Statutul profesiei de avocat, *exercitarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale: a) principiul legalității; b) principiul libertății; c) principiul independenței; d) principiul umanismului; e) principiul confidențialității; f) principiul asigurării dreptului la apărare garantat de Constituție; g) principiul democratismului şi colegialității în raporturile dintre avocați; h) principiul apartenenței benevole la asociațiile profesionale de avocați. Principiile definesc statutul şi garantează activitatea profesională a avocatului.*

Potrivit art.7 din Statutul menționat, *în cazul în care se angajează să asiste şi să reprezinte un client într-o procedură legală, avocatul îşi asumă obligaţiile prevăzute de Lege, prezentul Statut şi contract, precum şi consecinţele care apar din asumarea respectivă.*

Potrivit art.57 alin.(1)-(8) din Statut, *avocatul este obligat să studieze temeinic cauzele ce i-au fost încredințate, să se prezinte la fiecare termen stabilit şi să manifeste conştiinciozitate şi probitate pentru îndeplinirea mandatului încredințat. Avocatul este obligat să respecte solemnitatea ședințelor de judecată, să pledeze cu demnitate. Avocatului îi este interzis să folosească expresii care ar putea leza instanța şi participanții în proces, atît în ședința de judecată, cît şi în afara acesteia. Avocatul este obligat să acționeze cu promptitudine în reprezentarea clientului, potrivit cu natura cauzei. Strategiile şi tacticile stabilite de avocat trebuie să conducă activitatea acestuia pe principiul folosirii profesiei în favoarea clientului. Avocatul este obligat să respecte secretul profesional. Absența nejustificată în mod repetat de la ședințele de judecată, fără asigurarea unei substituiri legale şi competente cu acordul prealabil al clientului, constituie abatere disciplinară. Avocatul se va consulta cu clientul pentru a stabili*

scopul, modalităţile consilierii, precum şi soluţiile tehnice pe care le va urma pentru a realiza asistența și reprezentarea clientului. Avocatul nu este obligat să urmeze tehnicile şi procedurile legale indicate arbitrar de client şi păstrează responsabilitatea pentru acestea, în măsura în care clientul a fost rezonabil informat asupra costurilor și consecințelor posibile ale acestor tehnici şi proceduri. Avocatul va respecta opțiunile clientului în ceea ce privește scopul asistenței și reprezentării, fără a renunța la independență și crezul său profesional. Ori de cîte ori clientul propune o cale asupra căreia avocatul apreciază că va avea consecințe legale negative, avocatul va atenționa clientul cu privire la consecințe și, după caz, este în drept să rezilieze contractul de asistență juridică.

Articolul 64 alin.(1) din Statutul menționat *supra* și art.63 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură prevede că *munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice şi juridice.*

Articolul 64 alin.(2)-(5) din Statut, prevede că *mărimea onorariului se stabileşte prin acordul părţilor şi nu poate fi schimbată de autorităţile publice sau de instanţa de judecată. La stabilirea onorariului, părțile pot ține cont de recomandările organelor de conducere ale profesiei privind cuantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze. Statul asigură avocaților retribuirea asistenței juridice acordate în conformitate cu Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat. Cheltuielile efectuate de avocat în interesul procesual al clientului se estimează şi se decontează pe măsura informării documentate a clientului cu privire la cuantumul și destinația lor. Părțile pot suplimenta aceste cheltuieli, pe parcursul derulării contractului, prin acte adiționale. Onorariile vor fi stabilite în funcție de dificultatea, amploarea sau durata cazului.*

Alineatul (6) art.64 din Statut stipulează că *stabilirea onorariilor avocatului depinde de fiecare dintre următoarele elemente: a) timpul și volumul de muncă solicitată pentru executarea mandatului primit sau activității solicitate de client; b) natura, noutatea şi dificultatea cazului; c) importanța intereselor în cauză; d) împrejurarea că acceptarea mandatului acordat de client îl împiedică pe avocat să accepte un alt mandat, din partea unei alte persoane, dacă această împrejurare poate fi constatată de client fără investigații suplimentare; e) notorietatea, titlurile, vechimea în muncă, experiența, reputația și specializarea avocatului; f) conlucrarea cu experți sau alți specialiști impusă de natura, obiectul, complexitatea şi dificultatea cazului; g) avantajele și rezultatele obținute pentru profitul clientului, ca urmare a muncii depuse de avocat; h) situația financiară a clientului; i) constrîngerile de timp în care avocatul este obligat de împrejurările cauzei să acționeze pentru a asigura servicii legale performante.*

Conform recomandărilor Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, onorariile avocaților trebuie să fie cuprinse între 50 și 150 euro/oră, avocații având libertatea de a stabili propriile tarife în afara acestui interval doar cu acordul expres al părților interesate. Totodată, prin Hotărârea *****9-02***** din 27 mai 2022, Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a aprobat modificările la aceste recomandări, prin care s-au actualizat plafoanele orare și s-au introdus dispoziții specifice privind compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

Potrivit acestor recomandări, avocaților li se recomandă să stabilească tarife orare sau fixe proprii, care să fie practicate constant pe parcursul anumitor perioade de timp. De asemenea, se recomandă revizuirea periodică (e.g. anuală) a tarifelor proprii, ținând cont de experiența acumulată în ariile proprii de practică, precum și de rata inflației și alte circumstanțe economice, creșterea coșului minim de consum și a altor criterii obiective. Se recomandă ca tarifele orare sau fixe să fie comunicate clienților din timp, în așa mod ca, atunci când se negociază tariful forfetar, să se poată face o referință la acel orar pentru a explica suma onorariului. Mai mult, dacă se va conveni cu clientul (şi) asupra unui onorariu de succes, avocatul i-ar putea acorda clientului anumite reduceri la onorariul orar sau fix.

În cazul în care se optează pentru un tarif orar, avocații vor ține evidența strictă a timpului și vor prezenta clienților rapoarte privind numărul de ore lucrate. Rapoartele vor conține o descriere a acțiunilor de asistență juridică întreprinse de avocat, precum evidența timpului de lucru aferent. În cazul în care se optează pentru tarife fixe, avocații vor coordona cu clienții mărimea acestora pentru fiecare acțiune în parte. În cazul în care acordarea asistenței juridice calificate implică deplasarea avocatului în altă localitate, acestuia i se compensează cheltuielile confirmate de deplasare.

Prin urmare, deși Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova vine cu anumite recomandări aceasta nu are caracter obligatoriu, iar avocații rămân liberi să-și stabilească onorariile în afara plafoanelor recomandate, cu acordul expres al părților.

Așadar, reieșind din cele constatate, reclamanții au susținut neexecutarea esențială a obligațiilor de către avocatul Botnaru Ruslan, în baza punctului 5.2 din contractul de asistență juridică ********** din 15 februarie 2022, solicitând anterior rezoluțiunea contractului și restituirea sumelor plătite în avans, precum şi plata dobânzii de întârziere în valoare de 7 032,84 lei.

Judecătorul constată însă că reclamanții nu au dovedit în mod concret în ce constă „neexecutarea” şi nu au prezentat probe care să ateste faptul că partea pârâtă nu și-a îndeplinit obligațiile sale contractuale și legale, în condițiile în care raportul de activitate, anexat la referința părții pârâte, cuprinde numeroase acte procesuale înaintate și activități efectuate în favoarea clientului, cu precizarea sumelor aferente fiecăreia, precum şi participarea la toate etapele procedurale.

În cauza de față, judecătorul a reținut că, deși reclamanții au rezoluționat unilateral contractul de asistență juridică prin notificările transmise, această rezoluțiune nu atrage automat obligația de restituire a onorariului plătit. Întoarcerea prestațiilor efectuate în baza unui contract rezoluționat este condiționată de dovedirea unei neexecutări sau a unei executări necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

În prezenta speță, judecătorul a constatat că avocatul Ruslan Botnaru a prestat efectiv o parte substanțială a serviciilor contractate, inclusiv prin participarea la nouă ședințe de judecată și prin redactarea mai multor cereri și plângeri procesuale relevante în dosarul penal privind clientul. Aceste activități au fost probate corespunzător în fața instanței și nu au fost infirmate de reclamanți. Ori, potrivit art.123 alin.(6) din Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

În ceea ce privește proporționalitatea între onorariul stabilit și serviciile efectuate, judecătorul a considerat că activitățile desfășurate de avocat sunt în concordanță cu natura cauzei, complexitatea acesteia și volumul de muncă implicat. În temeiul art.64 din Statutul profesiei de avocat, onorariul se stabilește prin acordul părților, iar judecătorul nu poate interveni asupra cuantumului convenit decât în cazuri excepționale, care în speță nu au fost demonstrate.

Suplimentar, Contractul de asistență juridică ********** din 15 februarie 2022 a fost încheiat în temeiul principiului libertății contractuale, consfințit de Codul civil, reflectând voința liber exprimată a ambelor părți, care au negociat și agreat atât obiectul contractului, cât și condițiile de prestare a serviciilor și cuantumul onorariului. În lipsa unor dovezi clare privind vicierea consimțământului sau neexecutarea obligațiilor contractuale în mod esențial, judecătorul reține că raportul contractual s-a desfășurat în conformitate cu principiile generale ale dreptului civil, în special cele privind autonomia de voință, buna-credință și forța obligatorie a contractului pentru părțile semnatare.

Mai mult, sarcina probei privind inexistența sau executarea necorespunzătoare a prestației revenea reclamanților, în conformitate cu art.118 și 121 Cod de procedură civilă. Aceștia nu au adus probe suficiente care să demonstreze că serviciile nu au fost prestate sau că au fost necorespunzătoare într-o asemenea măsură încât să justifice restituirea sumelor achitate.

Totodată, instanța reține că reclamanții au invocat și pretinse manifestări ale unui comportament inadecvat din partea avocatului Ruslan Botnaru, inclusiv utilizarea unui limbaj necenzurat și refuzul de a discuta strategia apărării. Or, asemenea afirmații, chiar dacă ar fi fost probate, nu constituie prin ele însele o dovadă a unei neexecutări esențiale în sensul art.901 alin.(5) Cod civil, în lipsa unei legături directe și concludente cu imposibilitatea realizării obligațiilor asumate prin contract. În plus, instanța constată că partea reclamantă nu a furnizat în susținerea acestor susțineri probe materiale ori martori care să confirme faptele imputate, astfel că nu poate fi reținută o neexecutare culpabilă sau cu rea-credință din partea pârâtului.

Simpla manifestare a nemulțumirii față de modalitatea de apărare sau alegerea unui alt avocat ulterior nu echivalează cu o neexecutare esențială a obligațiilor contractuale.

În plus, avocatul Ruslan Botnaru a acționat în concordanță cu principiile fundamentale ale profesiei de avocat prevăzute de art.3 și art.7 din Statutul profesiei de avocat, manifestând independență, probitate profesională și respectând interesele clientului său. Alegerea strategiilor de apărare a revenit avocatului, în limitele mandatului acordat și ale principiului bunei-credințe consacrat de Codul civil.

Probele administrate în cauză, respectiv copiile actelor procesuale întocmite și semnate de avocatul Ruslan Botnaru, procesele-verbale ale ședințelor de judecată, precum și încheierile instanțelor de judecată, confirmă în mod direct activitățile descrise în raportul de activitate anexat de pârât.

Din coroborarea înscrisurilor depuse rezultă că avocatul a întocmit cereri, plângeri și alte acte esențiale în procedura penală și a participat efectiv la ședințele de judecată în perioada convenită prin contract. Astfel, raportul prezentat de avocat reflectă activitatea

profesională desfășurată în interesul clientului, fiind susținut integral de probele existente la dosar.

De asemenea, se constată că, deși în cauză s-au desfășurat multiple ședințe de judecată, singurul proces-verbal anexat la dosar de către reclamanți este cel aferent ședinței din 16 noiembrie 2022, la care avocatul Ruslan Botnaru nu a fost prezent. Niciun alt proces-verbal din celelalte ședințe de judecată la care avocatul ar fi participat nu a fost anexat de reclamanți, deși aceștia au confirmat că acesta a fost prezent la alte nouă ședințe de judecată.

Prin urmare, judecătorul concluzionează că cererea de restituire a sumei de 77 000 lei este neîntemeiată, întrucât serviciile au fost prestate efectiv, onorariul este justificat de volumul și natura activității juridice desfășurate, iar reclamanții nu au demonstrat existența unei neexecutări care să impună restituirea banilor.

În aceste condiții, nefiind îndeplinită obligația de probă a reclamanților, așa cum impun articolele 117 şi 118 din Codul de procedură civilă, judecătorul apreciază că pretenția acestora cu privire la restituirea onorariului este neîntemeiată.

Având în vedere că judecătorul a respins pretenția principală de restituire a sumei ca neîntemeiată, pretenția accesorie privind încasarea dobânzii de întârziere, reglementată de art.942 Cod civil şi dependentă de admiterea obligației principale, urmează să fie respinsă de asemenea, întrucât, în absența unei datorii principale recunoscute, nu există suport juridic pentru calculul şi plata dobânzii de întârziere.

Prin urmare, având în vedere cele expuse ai sus, în urma cercetării probele după intima convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor și călăuzindu-se de lege, judecătorul va respinge cererea de chemare în judecată depusă de Virgiliu Urechi și Georgeta Ureche împotriva lui Ruslan Botnaru și BAA Pro Dreptate privind încasarea sumei și dobânzii de întârziere, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.276^2-276^4, art.238-241, art.243 Cod de procedură civilă,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga

Copia corespunde originalului,

Judecător *Andrei Ojoga*